

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de
Antverpiae, 1664

§. I. Qvi indiuiduo & singulari suo statu contentus est, etiam operibus quae
ab illo statu expectantur, sit contentus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

inde modum exhibituri, quo gaudere possimus etiam cùm dolemus. Dénique non eum voluntati Diuinæ illico se opponere, qui suo statu contentus cùm est, mala tamen quæ intercurrunt, à se conatur amoliri, aut statum etiam cum feliciori permutare.

§. I.

Qui individuo & peculiari suo statu contentus est, etiam operibus quæ ab illo statu exspectantur, sit contentus.

Hoc rectè si perceperitis, eum qui vobis obtigit statum, tum communem tum etiam peculiarem, conuenientissimum vobis esse, neque meliorem eligi potuisse: & rursus, si ita sitis comparati animo, eum ut cum aliò ullò nolitis commutatum; facile tum quidem id persuasero, vt ijs etiam acquiescatis quæ à vestro statu expectantur, admodum securi, aliorum quid ferat conditio.

Exponitur rursus quid sit statu s communis, & statu cuique individuus

Communem statum, prout coepi dicere, eum intelligo, quem cum pluribus habemus; puta quod homines simus, mares aut feminæ, matrimonio iuncti aut cælibes, Ecclesiastico adscripti ordinu aut profano, mercatores aut opifices: rursus nobiles aut ignobiles, venusto aut inuenusto vultu, corpore sano aut ægro. Omnes inquam hi status aut positiones, communes multis sunt: neque enim si homo es, solus es homo; neque si mercator, etiam solus es; quod quidem de reliquis idem esto iudicium. At vero status tibi *peculiaris* & à te *individuus*, nihil est aliud à teipso in omnibus quæ te ambiunt circumstantijs constituto & considerato. Hoc igitur corpus quod circumferimus, hæ dotes animi, hæ valetudo, hæ indoles, hæ vultus effigies, hi amici, parentes hi, hæ dignitas aut munus, matrimonium hoc, hæ fama, hæ cætas; omnes inquam hæ aliquæ circumstantiæ & prostases, tuum tibi, mihiq[ue] meum peculiarem constituunt statum: & ita quidem, vt nemo ullus in totâ viuenteritatis serie, tuo meoū statu umquam aut gauisus fuerit, aut porrò deinceps sit gauisurus. Alius licet matrimonio ut tu iunctus sit, tamen yxori iunctus est non tu: tu vero cum tuâ coniuge, matrimonij

nij statum, qui vobis sit individuus, constitutis. Quamvis alius Religioso statui prout tu sit implexus, tamen nec eos habet Præfectos quos tu, nec tua sed sua concepit vota, neque tentationibus mentisque ariditate, quâ tu, vrgetur, licet forte miserijs suis non careat. Denique mercatorem licet alter agat prout tu, tamen non easdem merces distrahit, aut non tantas, aut non tanto prouentu; non eas quas tu ades incolit, nec illâ fruitur valitudine, nec illo est corpore, nec eâ quâ tu est indole; denique non est alter ego, neque alter tu. omnes enim ille prostas simul coniunctæ, te faciunt quod tu es, siue, quod idem est, consti-
tuunt statum tuum.

3. Iam vero id astro, ut semper pacato tranquilloque sis animo, non id sufficere, tantum ut iudices, statum tibi cum ceteris communem maximè conducere; nisi id penitus quoque persuasum habeas, peculiarem tibi statum ita competere, ut nullus omnino sit, quem praæ illo tibi, ut benè sit, ratione possis eligere. Et hoc quidem Tractatu decimo iam peregrimus. Hinc vero id confecimus Tractatu vndecimo, vnumquemque euentis præteritis quæ se concernunt, puta parentibus, natalibus, educationi debere acquiescere; ut quæ adminicula fuerint, quibus ad statum tibi tam conuenientem deducerere. Rursum id liquido deinde ostensum est, dotibus omnibus tum corporis, tum animi, item fortunæ reciprocationibus contentum viuere debere te; cum hæc ipsa sint instrumenta, quibus & tibi Deus statum conferuat, & te in statu tibi tam conueniente continet. Denique de conditionis tuæ incrementis sollicitum esse neutquam debere te, cum exactissime in pondere & mensurâ res tuæ statui, & status rebus tuis fuerint appensa, & vero etiam exæquata.

4. An aliquid ultra requiritur, inquires, quietus ut sim? Planè. Quid quæso? illud sane primo ut penitus tibi placeat, ea agere quæ à statu tuo tum communii, tum etiam peculiari, iure exiguntur & merito expectantur. Deinde, ut non te terreant ea quæ statum illum, siue communem siue peculiarem, necessariò consequuntur. Magni sane ponderis sunt hæc documenta, quæ toto quidem libri decursu sparsim atruli, iam vero clarissim sunt expoundenda; & ostendendum quō pacto, ex iam saepius positio fundamento, dilucide consequantur.

Cui plueret
status, non
dissiparet
status opes
ra.

Vnū enim
sine altero
non potest
passim subsistera.

Mira sane res est, & vero etiam non toleranda; tam solliciti-

passim quod sint homines, ut alia semper atque alia opera exerceant, quam quae debent aut etiam possunt licet. Deinde ijs se magnum Deo praestituros obsequium, gratissimamque rem facturos se quod autem: ac propterea nisi his applicare finantur animum, quod se perturbent mirisque mentem excrucient modis: & tamen persuadere nihilominus mihi quod velint, suo statu contentos esse se, nec aliud velle esse quam quod sunt. Mira sapientia est haec durarum serum, ita inter se dissidentium combinatio, velle esse quod es, & nolle agere id quod es. Quis faber ferrarius mihi imponet, nihil se malle esse quam fabrum, quem totos dies obmurmurantem audio, querentemque iam de carbonum fuligine, quod ea oculis officiat; iam de incudis sonoro nimium strepitu, quod is offendat aures; iam de mallei pondere, quod manus pregrauet: penicillos certe leuioribus esse molis, acuse que sartoris digitis esse percommendas: nullius ea operae aut laboris esse instrumenta, prae omni illo limarum stridulo apparatu. Cur sane mihi non datur, inquit, aut acutum stringere, aut pictoris penicillo armare manus? & vero cur pelle carbonibus ipsis iatriore pectus praecingor ego, cum sartores illos, illos molliculos leui zonulam accinctos decursare video. quamque sub axillam quandoque coniiciam, non sine lepore & commodo: quid, quod puluino incumbant molli, cum ego penes focum sto, follesque nec minus animam misere traho, carbonibus ut dem vitam, quam mihi laborando subtraho?

At at amice, nonne id mihi dixeras fabri conditione contentum te? dixeram inquis. Itaque sane acquiescere prorsus debes operae quae a fabro exigitur. Hanc verò ut exhibeas, certe necesse est ut placeant, qua ad artem ex arte exercendam requiruntur instrumenta: nisi forte Archimedes nouus sis, & ars tibi noua compta recenter sit, quā detur acu ferrum cedere, & malleo consarcire vestes. Hoc si non possis, certe aut fabrilem exercere desine, aut fabrilia manu necesse est ut pertractes instrumenta.

Passim
murmurat
homines de
propriis sta-
tus sui ex-
ercitiis
placet alie-
nae, nullisq

Sic passim agimus: placet status, displicant status exercitia. Id autem quam est ineptum, cum exercitio ipsa statui cuique ita sint propria, ut sine illis non sit status: Conquereris tu passim, nimium te munere quod geris distineri, opificiam liberorum que educandorum curam dies penè totos absumere: ijs vtero gestan-

gestandis lactandisque, magnam se vitæ valetudinisque partem impendere grauidæ cum sunt, deplorant matres, vix tempus superesse quod Deo & templo dent. Alios interim videre est, inquiunt, qui precatorios globos manu deterunt, libellos, sanctis orationibus refertos in templo, domi verò spiritualium rerum monumenta versant assidue, vbi tota nobis in officina aut musæo transigitur ætas, nec quidquam nisi calamis, aut libram, aut vlnas, aut computuum volumina, aut iuris codices, aut inter se litigantium dissidia datur attingere aut pertractare.

8. Querelarum plena hic sunt omnia, vt video. Homines hi, Exploratur
hic homi-
num im-
portunitas. acum querunt ut fabros agant, aut penicillum ut ferrum exerceant. Verùm id mihi dicite, vos qui tantopere conquerimini. Quis, inquam vos detinet? agite sanè, coronam precursoriam in manus sumite, per me quidem licet, eamque præ foribus ad tabernam officinamue vestram considentes, religiose peruvolute, & cum quis ad coëmendum merces mercator accesserit, illoco *Ave Maria* cum Angelo intonate, eique dicite vt porro expectet, donec coronam persolueritis. Rursus cum infantulus fame pressus vbera prensauerit, manu puerum excutite, ne animum horis legendis intentum interturbet. Tibi verò cum in publico senatu: genda erit pupilli causa, non à te elaboratas chartas, sed piissimum Thomæ à Kempis libellum sub axillâ defer, eiusque sententias in medium profer, vbi afferendæ sunt Pandectæ, & laudandus Codex. Hoc certè non erit tibi admodum difficile.

9. Ridiculum id esse dices, & prope insanum. Fateor id ego tecum, verùm non insanum minus conqueri, agere te non posse quæ alter agit: id enim penitus tibi inculcatum sit, nullâ prorsus ratione, aliena obsequia à te requiri, sed solùm tua; hoc est quæ status tuus fert, nec viri actiones à feminâ, nec profanas ab Ecclesiastico, nec iuueniles à sene, nec benevolentis ab ægro exigi. Quisque quod suum est, id agat sedulo, & Deo factum est satis. cùm orandum est, ora; cùm laborandum, operi insta; eleemosinæ cùm dandæ, liberali id fac animo; cùm procuranda familia, id age; cùm lactandi infantes, præbe vbera, denique ea age quæ tempus, quæ necessitas, quæ obedientia, quæ res fert, & tuas tunc partes sanctè expleueris.

10. Si Deo ea opera sufficiente placeantque, cur tibi displicant,
XX Sed quæ à
te exigun-
tur opera
nec

*placet Deo,
non tanto-
per aliena.* nec sufficiunt? At verò inquis, nescio ego an Deo placeant. Ego verò id penitus scio, & constanter affirmo: illudque sic conficio. Certum enim mihi est, hunc mihi à Deo statum assignatum esse, & verò etiam comparatum. Certus itaque sum, hæc, quæ status fert, opera à Deo requiri, sine quibus esse non possum, esse me quod voluit Deus. Neque minus id mihi est credibile, quām ex mente Dei esse, solem radios vndique diffundere, orbi vt præluceat, & ignem proxima quæque adurere: hoc enim eorum status fert & natura.

*Imo ea de-
bent place-
re Deo, &
de iis tan-
tum ratio-
nem poterit
exigeret.*

Et vt rem hanc promoueam, aio Deum illis actionibus non tantum acquiescere, sed & debere acquiescere. Quis enim pater filium suum fabrili addiscendæ arti addicit, & abeo malleis innutrito, egregiam sibi imaginem depingi sanus postulet? an non is fabrili operâ, quam præstat filius, meritò debet esse contentus? aliud enim si postulabas, cur aliò studia filij auertebas? In eo me statu Deus iam constituit, populo verba vt faciam, quo igitur iure expetet vt iam operi impendam manus? Laborare verò manibus te vult Deus, domui tuæ vt prospicias; infantibus vbera te vult porrigere; ægrotare verò te; his cùm interes, quid quæso requirere iure queat, ab eo quem suo impediat ipse met obsequio? Certè si vel ipso iudicij extremo die, aliud à vobis petat, aliud respondendum non est, quām vestra vos opera exhibuisse, neque aliud exiget; quin imò reddet vnicuique secundum opera eius. Animaduertite quæso diligenter: secundum opera sua reddet vnicuique, non secundum aliena. Alienæ itaque ne curate, agant ea quibus id incumbit oneris. Vestra præstate, vestra exhibete, & reddet secundum opera vestra. Et ille procul omni dubio gratiora Deo præstabit obsequia, gratior futurus & sanctior, non qui aliena bene, sed qui sua fecerit vel mediocriter: gratissimus verò qui hæc præstiterit quām potest optimè.

11.

Matt. 16,

§. II.